

jaarverslag
2017

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Titus Brandsma Gedachteniskerk	3
Bezinningscentrum	5
Gebruik en verhuur	7
Public relations	11
Vrijwilligers	12
Groot onderhoud	13
Financiën	14

VOORWOORD

Het bestuur van het Titus Brandsma Memorial kijkt ook dit jaar terug naar het afgelopen jaar met grote dankbaarheid.

Opnieuw hebben veel weldoeners en vrienden van Titus Brandsma een belangrijke bijdrage geleverd om in en door het TBM het geestelijk erfgoed van pater Titus levend te houden voor de mensen van vandaag. In de prachtige gedachteniskerk met de vitrines waarin zoveel over het leven van Titus Brandsma te zien is, en in de programma's van het bezinningscentrum wordt veelvuldig vorm gegeven aan het leven van zijn persoon en aan zijn geestelijk erfgoed. We zijn trots en blij dat op deze plek zoveel tot stand gebracht kon worden sinds de jaren 90 met de sympathieke hulp van heel veel mensen. Daar hoort ook het mooie plein voor de kerk bij, waar de vredesvlam brandt omgeven door de muur met vredesteksten. Daar staat ook de opgerichte zuil, herinnerend aan de schoorstenen van Dachau, die het gezicht en het geschrift van de martelaar Titus Brandsma overeind houdt.

Ook dit jaar wist weer een groot aantal mensen het TBM te vinden, soms om te bidden, soms uit nieuwsgierigheid, soms voor deelname aan het veelvuldige bezinningsaanbod. Het jaarverslag geeft een gedetailleerd interessant verslag van de vele bezoeken en activiteiten die er zijn geweest.

Een hoogtepunt was wel de Eucharistieviering en Symposium in de gedachteniskerk bij gelegenheid van het 75-jarig jubileum van de dood van de martelaar Titus Brandsma. Een bijzondere bezoeker in de maand november was de pauselijke Nuntius in Den Haag, die met belangstelling kennis heeft genomen van wat aan gedachtenis van Titus Brandsma is opgebouwd. Speciaal dit jaar kreeg het TBM bezoek van meerder groepen: de provinciale oversten van de karmelprovincies in Europa, een groep ouderen uit de binnenstad van Nijmegen, mensen uit de parochies van Aalsmeer en Dordrecht.

Ook werd weer vanuit het TBM een bezinningsreis naar Dachau georganiseerd.

Studenten en leerlingen uit verschillende vormen van onderwijs kwamen om de heldhaftige Titus Brandsma beter te kennen en van zijn boodschap voor onze tijd te leren.

Tot het programma van het TBM horen ook vieringen en liturgie zondags en door de week. Verantwoordelijk hiervoor is de lokale karmelgemeenschap samen met de daarmee verbonden Eliagemeenschap. Daarnaast wordt één maal in de maand de liturgie gevierd volgens de Byzantijnse ritus met medewerking van het Nijmeegs Byzantijns koor.

Het jaarverslag laat zien hoe het bezinningscentrum ook het afgelopen jaar een rijk programma bood aan cursussen en inleidingen, en hoe ook vanuit het TBM pastorale en diakonale hulp werd verleend aan mensen.

De kerk en het bezinningscentrum van het TBM met plein en tuin zien er zeer verzorgd uit. Ook het interieur van kerk en centrum geven veel interessants te zien. De wisselende tentoonstellingen in het centrum geven de bezoeker een aangenaam welkom. Een groot compliment voor de beheerder Marieke Rijkema en de direct betrokken bestuursleden.

Graag wil ik bij de presentatie van dit jaarverslag, waarbij ook gevoegd de verslagen van beheer en financiën, namens het bestuur van de stichting Titus Brandsma Memorial onze grote dank brengen aan de vele vrienden, weldoeners en vrijwilligers, die dit boeiende project met ons mogelijk maken.

Falco Thuis o.carm. voorzitter

TITUS BRANDSMA GEDACHTENISKERK

De kerk is iedere dag van 10.00 tot 16.00 uur open (dinsdag, woensdag en donderdag van 8.00-16.00 uur) dankzij de inzet van vele vrijwilligers. Veel mensen lopen even binnen om de weldaad van de stilte te zoeken, hun zorgen met Titus of met Maria te delen, of om er gewoon even te zijn. Inclusief de vieringen, bezoeken gemiddeld zo'n 500 mensen per week de kerk.

Titusdevotie

Dat Titus Brandsma voor veel mensen een bron van steun, inspiratie en bezieling is, kwam dit jaar, precies 75 jaar nadat hij in concentratiekamp Dachau om het leven kwam, bijzonder tot uitdrukking in een speciale landelijke herdenkingsdag die op 26 juli in de Titus Brandsma gedachteniskerk is gehouden. De sprekers op deze dag brachten vanuit diverse maatschappelijke geledingen de actualiteit van het gedachtegoed en de persoon van Titus Brandsma op boeiende wijze naar voren. Ook is er dit jaar weer een bezinningsreis naar Dachau geweest, in het voetspoor van Titus Brandsma, waar ca. 25 mensen aan deelnamen. Deze beide activiteiten waren een initiatief van de Nederlandse Karmelprovincie in samenwerking met het Titus Brandsma Memorial en de Stichting Vrienden van Titus Brandsma.

Dagelijks bezoeken mensen de Tituskapel in de kerk. Sommigen van hen schrijven hun gebedsintenties in het boek dat voor dit doel gereed ligt. Zij maken een rondgang door de kerk langs de panelen waarop het leven van Titus Brandsma verbeeld is en de vitrines waarin herinneringsobjecten tentoongesteld zijn.

Veel mensen wandelen of fietsen over het voorplein, en menigeen kijkt daarbij even naar de pyloon of de plaquette met zijn afbeeldingen, of laten zich inspireren door de vrede teksten op de Vredesmuur.

Verschillende groepen kwamen dit jaar speciaal naar het Titus Brandsma Memorial, voor nadere kennismaking met Titus Brandsma: de provinciaals van diverse Karmelprovincies in Europa, een groep ouderen uit de binnenstad van Nijmegen, een parochie uit Aalsmeer en een Karmelgroep uit Dordrecht.

Vieringen

Als gemeenschap komen wij op weekdays 3 à 4 vier keer per dag bij elkaar om te vieren, te bidden en stil te zijn: om te staan voor Zijn Gelaat. 's Morgens om 8.00 uur is er een psalmviering, om 9.00 uur een Eucharistieviering (dinsdag, woensdag, donderdag en zaterdag) ter gedachtenis aan de zalige Titus Brandsma, 's middags om 12.30 uur een stilteviering en 's avonds om 19.00 uur is er de viering Rond de Schrift van de Eliagemeenschap. Iedere zaterdagmiddag om 12.30 uur is er een viering rond de Karmelregel. Op zaterdagmiddag om 17.00 uur en op zondagmorgen om 10.30 uur zijn de weekend-Eucharistievieringen.

Alle vieringen zijn voor iedereen toegankelijk.

Eliagemeenschap

De Eliagemeenschap is de dragende kracht van de Eucharistievieringen 's avonds en op de zondagmorgen. Het is een liturgische gemeenschap van leken en religieuzen. Deze gemeenschap is met elkaar verantwoordelijk voor de liturgie. Aan de liturgie neemt een bredere gemeenschap deel. Twee keer per jaar houdt de Eliagemeenschap een bezinningsdag, vier keer per jaar een bijeenkomst die deels een vergadering is over praktische zaken, en deels tijd biedt voor scholing en bezinning op het gebied van liturgie en spiritualiteit. Voor een

grotere kring van belangstellenden is er twee keer per jaar een deelnemersbijeenkomst, waarbij ook deze mensen kunnen meedenken en meepraten over de praktijk en het beleid met betrekking tot de liturgie.

Pastoraat en Diaconie

Er is aanloop van mensen met allerlei problemen die hulp en steun zoeken: schuldenproblematiek, mensen die reguliere hulp mijden of niet voldoende papieren hebben, mensen die in de war zijn en mensen die een zwervend bestaan leiden. Paul Reehuis zet zich als pastor voor hen in. Hij heeft ook zorg voor mensen in verpleeg- en ziekenhuis en mensen in de laatste levensfase.

Speciale vieringen

In 2017 zijn er enkele uitvaartvieringen, een doopviering en een vormselviering in de kerk geweest. Ook heeft er een gezamenlijke viering van de ziekenzalving plaatsgevonden. Vanwege zijn jarenlange pastorale betrokkenheid is pastor Paul Reehuis een veelgevraagde voorganger, pastor en leraar. Niet alleen in onze kerk maar ook op andere plekken in de stad.

Nijmeegs Byzantijns Koor

Elke maandagmiddag repeteert het Nijmeegs Byzantijnskerk in onze kerk. En iedere tweede zaterdag van de maand is er een Eucharistieviering volgens de Byzantijnse ritus, met medewerking van het NBK. Na het overlijden van Rudolf van Dijk O.Carm. heeft het koor nu een vaste voorganger gevonden in de persoon van pastor Ton Sip.

Wereld Vredesvlam

Op de eerste donderdag van de maand komt er een groepje mensen bij elkaar voor een wake rondom de Vredesvlam op het plein, waarna er samen in het centrum wordt nagepraat, onder het genot van een kopje thee of koffie. Ondanks een enthousiaste kern van mensen, blijft het een klein groepje. Paul Reehuis is vanuit het TBM steeds bij de bijeenkomsten aanwezig.

BEZINNINGSCENTRUM

Het geheel van het Memorial: de kerk, het bezinningscentrum, het voorplein en de tuin, is centrum van spiritualiteit. Ieder onderdeel beoogt spiritualiteit toegankelijk te maken voor mensen. In het bezinningscentrum wordt dit door middel van een uitgebreid programma-aanbod heel gericht gedaan.

Programma-aanbod 2017

• **Signalen van Spiritualiteit**

Drie keer per jaar is er een serie avonden onder de titel 'Signalen van Spiritualiteit', in de Veertigdagentijd (6x), bij de opening van het nieuwe cursusseizoen in september (5x), aansluitend bij de thematiek van het blad Speling, en in de Adventstijd (4x). Sprekers tijdens deze avonden zijn deskundig en betrokken. Sommigen zijn al vele jaren bekend, anderen zijn 'nieuw' in dit centrum. Sommigen maken deel uit van de gemeenschap die hier samen de liturgie viert, anderen komen van elders. We zijn zeer dankbaar voor de bijdrage die zij leveren. Er is een werkgroepje van drie mensen die de avonden 'Signalen van Spiritualiteit' uitdenkt en organiseert.

Er is een wisselend aantal bezoekers, gemiddeld tussen de 15 en 25 per avond.

- *Veertigdagentijd*: Het vuur van Titus Brandsma.
Inleiders: Anne-Marie Bos, Marieke Rijpkema, Frits Hendriks, Kees Waaijman, Leon Teubner en Paul Reehuis.
- *Najaar*: Hoe blijf je betrokken?
Inleiders: Annemarieke vd Woude, Peter Nissen, Door Brouns Wewerinke, Laetitia Aarnink, Kees Waaijman
- *Adventstijd*: Lijf, verlangen, God.
Inleiders: Grietje Dresen, Frans Croonen, Marc de Kesel en Jack Balhan

• **Cursussen**

In 2017 werden de volgende cursussen gegeven. Alle begeleiders doen dit op vrijwillige basis. Een belangrijke bijdrage aan het centrum.

Rond de Schrift

- Instuif rond het evangelie: Paul Reehuis; iedere donderdagmorgen (met uitzondering van juli en augustus), gemiddeld 18 deelnemers.
- Bijbels Hebreeuws: Paul Reehuis, Leon Teubner (alleen bij de gevorderden); elke woensdag, de ene week voor beginners, en de andere week voor gevorderden, respectievelijk 6 en 3 deelnemers.

Psalmen

- Jaarcursus: Biddend leven – in de ruimte van de psalmen, door een team van mensen: Kees Waaijman, Ad de Keyzer, Laetitia Aarnink, Anne-Marie Bos, Marieke Meiring, Paul Reehuis, Leon Teubner, Marieke Rijpkema; tien bijeenkomsten met 30 deelnemers.
- Mystiek in de psalmen: Kees Waaijman; drie bijeenkomsten, met gemiddeld 20 deelnemers.

Mystieke tekstlezing

- Hadewych: Paul Reehuis en Lourens Das; vier bijeenkomsten in februari en vijf in mei, gemiddeld 10 deelnemers.
- Kierkegaard: Jack Balhan; een bijeenkomst, 16 deelnemers.

Geleefde spiritualiteit

- Jaarcursus Karmelregel: Hettie Berflo en Marieke Rijpkema
acht maandelijks bijeenkomsten, 13 deelnemers
- Film en spiritualiteit: Bouke Halme en Agnes Linssen
twee bijeenkomsten, gemiddeld 10 deelnemers
- Matthäus Passion: Ad de Keyzer
een hele zaterdag, 30 deelnemers
- Lectio Divina van de Matthäus Passion: Paul Reehuis en Lourens Das
vier bijeenkomsten, gemiddeld 8 deelnemers
- de gedichten van Joost Zwagerman: Hein Blommestijn
een bijeenkomst, 24 deelnemers
- Meditatief zingen: Anne-Marie ter Beke
drie bijeenkomsten, gemiddeld 6 deelnemers
- Titus Brandsma, Paul Reehuis en Frans Pernot
een bezinningsmiddag, 6 deelnemers

Twee nieuwe onderdelen in ons bezinningsaanbod zijn niet doorgedaan, vanwege te weinig aanmeldingen:

- Erica. Vijf woorden om de weg te gaan: Frans Croonen;
vijf bijeenkomsten, speciaal gericht op 20-40 jarigen.
- Wandelen in stilte: Mariet Haarman en Marieke Rijpkema;
een bezinnende dagwandeling, overwegend in stilte

Diverse zelfstandige bezinningsgroepen

In het TBM komen allerlei groepen en groepjes regelmatig bijeen voor eigen bezinning:

- een bijbelgroepje o.l.v. Bouke Halma en Toos Starmans
- twee bijbelgroepjes o.l.v. Ineke Wackers
- samenkomst van de Eliagemeenschap
- inspiratiegroepje met o.a. Jaap Hardeman
- leden van Karmelbeweging regio Nijmegen
- twee Karmelregelgroepen o.l.v. Gerry v.d. Loop
- leesgroepje 'Titus' o.l.v. Wilma Snoeier

Gesprekken en geestelijke begeleiding

De spreekkamers van het Titus Brandsma Memorial worden regelmatig gebruikt voor persoonlijke gesprekken en geestelijke begeleiding, door diverse mensen.

Tentoonstellingen

De brede gang en de grote zalen zijn zeer geschikt voor tentoonstellingen. We proberen hierbij aan te sluiten bij de tijd van het kerkelijk jaar, zoals de Advent en Kersttijd en de Veertigdagentijd. Er is een werkgroepje van twee personen gevormd die de tentoonstellingen voorbereiden. We hebben zelf een kleine collectie opgebouwd van waaruit we altijd kunnen putten, maar we zoeken ook naar kunstenaars uit onze omgeving, die hier zouden willen exposeren. In 2017 zijn dat geweest:

- Mariëtte Vosmer (foto's)
- Gerard Ursem (schilderijen over de 10 geboden)
- Ineke Teunissen (diverse kunstvormen)
- Christina Barthel (schilderijen; Maria, engelen en meer)

GEBRUIK EN VERHUUR

Bijzondere gebeurtenissen

Een bijzondere gebeurtenis in 2017 was de landelijke herdenkingsdag voor Titus Brandsma, bij gelegenheid van zijn 75^e sterfdag, onder de titel “Moedig en mild”. Dit was een initiatief van de Nederlandse Karmelprovincie in samenwerking met de Stichting Vrienden van Titus Brandsma en het Titus Brandsma Memorial. In de morgen waren er inleidingen van mw. Wobine Buijs-Glaudemans, burgemeester van Oss, Fernando Millan Romeral, prior generaal van de Karmelieten en Inigo Bocken, directeur van het Titus Brandsma Memorial. Aan het einde van de morgen zijn vier stenen met teksten over de vrede geplaatst op de Vredesmuur voor op het plein. Eén van de teksten betrof een tekst van Titus Brandsma, in het Fries. In de middag was er een forumdiscussie over de betekenis van Titus Brandsma voor de praktijk van ondermeer religieus leven, journalistiek, kerk, onderwijs en wetenschap. Deelnemers aan dit gesprek waren prof. dr. Kees Waaijman o.carm. en Anne-Marie Bos o.carm. van het Titus Brandsma Instituut in Nijmegen, prof. dr. Joan Hemels van de Universiteit van Amsterdam, bisschop Gerard de Korte van het bisdom Den Bosch en Marieke Peters-Hendriks van het Titus Brandsma Lyceum in Oss. De dag werd besloten met een Eucharistieviering, waarin mgr. De Korte, prior generaal Fernando Millan Romeral en prior provinciaal Jan Brouns samen voorgingen.

Een andere herdenking die in 2017 in het TBM heeft plaats gevonden betreft de 100e geboortedag van Joseph Wresinski. Deze dag was georganiseerd door ATD Vierde Wereld, een wereldwijde organisatie van mensen die in armoede leven mét mensen uit andere lagen van de bevolking, die samen strijden tegen armoede en voor menselijke waardigheid. Joseph Wresinski is een Franse priester die aan het begin van deze beweging staat. Het werd een feestelijke dag, waarbij ca. 150 mensen uit Nederland en Vlaanderen aanwezig waren. Ook van père Joseph Wresinski is een inspirerend citaat op een tegel aan de Vredesmuur onthuld.

Op 19 april is in de Titushof een boom geplant, die is aangeboden door de stichting Carmelcollege, bij gelegenheid van het afscheid van Kees Waaijman uit de Raad van Toezicht van deze stichting, waar 50 scholen van Voortgezet Onderwijs in heel Nederland onder vallen.

Concerten en bijzondere liturgievieringen

- concert van twee fanfare groepen (mrt)
- concert seniorenorkest (nov.)
- concert kamerkoor Audite Nova (dec.)
- op tweede Paasdag heeft een bijzonder gelegenheidskoor (gevormd uit oud leden van een koor van de voormalige Jozefparochie) de viering opgeluid
- de Eucharistieviering b.g.v. de Diesviering van de Radboud Universiteit (mei) was dit jaar in de Titus Brandsma gedachteniskerk.

Bezoek scholen

- 2 klassen van het Montessorri College Nijmegen (totaal ca. 40 leerlingen)
- 5 klassen van het ROC Nijmegen (totaal ca. 110 studenten)
- de PABO Driestar uit Gouda kwam ook dit jaar met ruim 200 studenten en 10 docenten naar het TBM voor de opening van hun jaarlijkse werkweek

Openstelling van de kerk bij bijzondere gelegenheden

- Kerkennacht (juni)
- Nijmeegse Vierdaagse (juli)
- landelijke Open Monumentendag (sept.)
- 'misplaatste' grappenfestival, in de wijk Bottendaal (okt.)

Extra publiciteit

Vanwege de 75^e jaarlijkse herdenking van het overlijden van Titus Brandsma, en berichten over een mogelijk naderende heiligverklaring, zijn Titus Brandsma en het Titus Brandsma Memorial dit jaar extra in de belangstelling geweest. De meest opvallende berichten waren:

- Omroep Gelderland zond op 16 januari een kleine documentaire over Titus Brandsma uit, opgenomen in het TBM en met medewerking van Falco Thuis en Marieke Rijpkema, in het kader van hun project "75 jaar vrijheid".

Deze is te zien op: <https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2139001/Titus-Brandsma-wordt-opgepakt-door-de-Duitsers>.

- Omroep Gelderland zond op 26 juli een item uit van enkele minuten, met medewerking van Hettie Berflo.

Deze is te zien op: <https://www.omroepgelderland.nl/media/20517/75ste-sterfdag-grootste-Nijmegenaar-aller-tijden-Titus-Brandsma>.

- Dagblad Trouw had op 26 juli aandacht voor de herdenking met een groot artikel, waar Paul Reehuis en Marieke Rijpkema aan mee gewerkt hebben. Dit artikel is op internet nog te lezen op: <https://www.trouw.nl/home/nog-even-en-dan-is-titus-brandsma-een-heilige~ac990f04/>.

De bij het artikel geplaatste foto (van Koen Verheijden) behoorde tot de 30 genomineerden voor de 'Gelderse nieuwsfoto van het jaar'.

- Dagblad De Gelderlander nam op 26 juli ook een artikel op. Dit is nog te lezen op de website pagina: <https://www.gelderlander.nl/home/heiligverklaring-titus-brandsma-nabij~af541086/>.

KARMELFAMILIE

De Nederlandse Karmelprovincie gebruikt het Titus Brandsma Memorial intensief voor vergaderingen, bezinningsdagen en andere bijeenkomsten.

Behalve de genoemde Herdenkingsdag voor Titus Brandsma op 26 juli en de Dachaureis, die begon en eindigde in het Titus Brandsma Memorial, waren er dit jaar:

- *Bijeenkomsten en bezinningsdagen:*

Kapitteldagen 1ste orde, Liturgiedag, bezinningsmiddag Financiën.

- *Vergaderingen:*

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur, Commissie Charisma en Identiteit, Commissie herdenking Titus Brandsma (75 jr.), Commissie Dachaureis, Commissie Liturgie, Commissie Roeping en Vorming, Coördinatie Commissie Centra van Spiritualiteit, coördinatoren Centra van Spiritualiteit, Kieskring C, Moderamen Provinciaal Kapittel, redactie Achter de Karmel, redactieraad websites, en vormingsverantwoordelijken.

➤ *Gesprekken:*

De provinciaal en andere leden van de Karmelorde maken met regelmaat gebruik van de spreekkamers van het TBM voor het voeren van persoonlijke gesprekken.

De werkgroep samenkost Karmelfamilie benut het TBM voor haar vergaderingen en voor het organiseren van de twee landelijke bijeenkomsten.

Karmelbeweging. Het landelijke bestuur van Karmelbeweging vergadert in het TBM. En de regio Nijmegen heeft twee maandelijks Regelgroepen en een maandelijks bezinnings- en ontmoetingsbijeenkomst.

Geassocieerden. Ook de landelijke stuurgroep van de geassocieerden maakt gebruik van de mogelijkheid om in het TBM te vergaderen.

Redactie Speling. De redactie van Speling vergadert vijf keer per jaar in het Titus Brandsma Memorial. Begeleiders van de Spellinglesgroepen komen een keer per jaar bij elkaar.

Titus Brandsma Instituut

Er is een goede samenwerking tussen het Titus Brandsma Instituut en het Titus Brandsma Memorial. Het TBI huurt de ruimtes en de faciliteiten van het TBM voor de School van Spiritualiteit (vier blokken van 6 woensdagen) en voor vergaderingen of gesprekken, ook vond er dit jaar een diploma uitreiking en een expertmeeting plaats.

Medewerkers van het instituut werken regelmatig mee aan cursussen van het centrum.

Titus Brandsmalezing

Op de ochtend van de jaarlijkse Titus Brandsmalezing organiseert het Titus Brandsma Instituut voor genodigden en voor de Karmelfamilie bijeenkomsten waarbij de nieuwe ontwikkelingen van het Instituut toegelicht worden.

Voorafgaand aan de lezing (in de Stevenskerk) wordt er 's middags in de Titus Brandsma Gedachteniskerk een meditatieve viering gehouden.

4 mei herdenking

Evenals voorgaande jaren leggen het TBI en het TBM bij de 4 mei herdenking te Nijmegen gezamenlijk een krans bij het monument op het Keizer Trajanusplein.

Vrienden van Titus Brandsma

Het bestuur van de Stichting Vrienden van Titus Brandsma vergadert regelmatig in het TBM. Het eigen jaarverslag van deze Stichting is te vinden op de website:

http://www.titusbrandsmamemorial.nl/stichting_vrienden.html.

Verdere verhuur

Het zijn meest organisaties en groepen die zich met ons verwant voelen: zij weten de relatieve eenvoud van het huis, de ongedwongen gastvrijheid en de inzet van de vrijwilligers te waarderen.

Regelmatig worden ruimtes in het TBM verhuurd aan:

- Buddyzorg Nijmegen (ondersteunen mensen met chronische of levenbedreigende ziekte)

- twee groepen 'christelijke meditatie'
- Konferentie Nederlandse Religieuzen
- Sobrietas (een kleinschalig subsidiefonds)
- Stichting Kerkmuziek en Spiritualiteit
- Unie NKV (samenwerking katholieke vrouwen organisaties)
- Vereniging van Eigenaren Annastraat
- zanggroepje o.l.v. Petra Ellenbroek
- bezinningsgroep Zinderend

Eenmalige verhuur was er dit jaar o.a. aan:

- bridgegroepje
- Collatio (oud studenten van de School voor Spiritualiteit)
- Stichting Carmelcollege
- Vereniging Leefmilieu (onafhankelijke milieu organisatie)
- Workshop rouwverwerking

PUBLIC RELATIONS

Op vele manieren wordt het Titus Brandsma Memorial en haar activiteiten onder de aandacht van het publiek gebracht. Traditionele zowel als nieuwe sociale media worden hierbij gebruikt. Het loopt van de traditionele folder, boekjes en affiches naar de sociale media zoals websites, facebook, twitter. Maar ook toegang krijgen tot de openbare media van krant tot radio en televisie is belangrijk.

Toch doen wij niet aan alles mee. Daar hebben we niet alleen de menskracht niet voor, maar de vraag is ook met welk middelen wij ons publiek het beste bereiken. Wij kiezen ervoor om in ieder geval niet zelf met betaalde advertenties te werken, maar in te spelen op, mee te werken met publicaties en radio en TV programma's van anderen (zie hierboven onder 'extra publiciteit'). Zo maken we gebruik van de mogelijkheid die andere bladen en websites bieden om onze programma's aan te kondigen, zoals: de website van de KNR, de magazines als De Roerom, Herademing, Volzin,. Bij dit alles is de aloude mond-op-mond reclame nog steeds van niet te onderschatten waarde.

Website

Op onze website proberen we alle aspecten van het Memorial aan bod te laten komen.

Het gaat daarbij om:

- Titus Brandsma, zijn leven en zijn geestelijk erfgoed
- vieringen en bijeenkomsten in de kerk
- het bezinningsaanbod
- exposities en evenementen
- de iconografie en haar betekenis van de kerk en de omgeving
- verhuur van kerk en zalencentrum
- Vrienden van Titus Brandsma

Het opbouwen en invullen van de website is een hele klus, die nog steeds voortgaat.

Het bezinningsaanbod wordt ook opgenomen op de sites van de Karmelorde: www.karmel.nl en www.karmelcentra.nl.

Nieuwsbrief

Voor ons vaste kring van de Eliagemeenschap en van cursusbezoekers maken we gebruik van een maandelijkse nieuwsbrief en e-mailberichten. De Nieuwsbrief wordt digitaal verzonden, en is ook op papier om mee te nemen.

Folders en affiches

Voor het programma aanbod en bijzondere evenementen is een ruim aanbod van folders en affiches. Die worden op diverse plaatsen in de regio Nijmegen verspreidt. Folders worden in eigen beheer ontworpen en gemaakt.

VRIJWILLIGERS

Het Titus Brandsma Memorial wordt gedragen door het werk en de inzet van vele vrijwilligers, zowel in de kerk als in het bezinningscentrum.

Een greep uit hun werkzaamheden:

- kerkwacht: zonder hen zou het onmogelijk zijn dat de kerk iedere dag geopend is
- liturgie: het voorgaan, de voorzang, muzikale begeleiding, het samenstellen van liturgie, roosterindeling, het druk en kopieerwerk, kosterij
- schoonmaak van de kerk
- receptie: ontvangst en telefoon
- verzorging van gasten
- nieuwsbrief
- website
- typewerk
- verzorging bloemen
- fotografie
- exposities
- technisch klein onderhoud
- opzetten en begeleiden van bezinningsbijeenkomsten en cursussen
- en verder vele hand- en spandiensten.

Zonder hun grote betrokkenheid en inzet zou het onmogelijk zijn al onze activiteiten uit te voeren. Zij maken het ook mogelijk dat wij de prijzen die wij hanteren voor onze programma's, redelijk laag kunnen houden, zodat ons aanbod toegankelijk is voor iedereen. Kortom de vrijwilligers maken het Titus Brandsma Memorial in grote mate mede mogelijk.

Marieke Rijpkema
beheerder

GROOT ONDERHOUD

Eigenlijk was er geen groot onderhoud in 2017.

Dat kwam voornamelijk door het aflopen van een gesubsidieerde onderhoudsperiode, waarna uit strategisch oogpunt een jaar geen groot onderhoud gepland was. In de jaren 2011 t/m 2016 is aan groot onderhoud een bedrag besteed van € 314.130,--

Gezegd mag worden dat onze kerk er keurig en verzorgd bij staat.

In 2018 begint een nieuwe periode van zes jaar waarin voor het onderhoud van het kerkgebouw twee derde deel wordt bijgedragen volgens de zogenaamde SIM-regeling. Vroeger was dat het Restauratiefonds.

In juli zijn de luiken van de westertoren overgeschilderd, dit omdat eerder uitgevoerde werkzaamheden onder de maat waren.

Op 20 juli is door Monumentenwacht Gelderland weer de jaarlijkse inspectie uitgevoerd. Het rapport is weer de basis voor de nieuwe planning groot onderhoud.

Een belangrijke activiteit was het aanpassen van de zolderruimte boven de sacristie. Een ware metamorfose heeft er een prachtige ruimte van gemaakt waar naar ieders tevredenheid yogalessen worden gegeven.

Een stevige schoonmaakbeurt en enkele eenvoudige reparaties hebben de kelderruimte geschikt gemaakt voor verhuur aan de fietsenmaker recht tegenover de kelderingang.

Kees van de Burgt
grootonderhoud

FINANCIËN 2017

De staat van baten en lasten toont het navolgende beeld: (x € 1.000)

Opbrengsten:	2016	2017
Fondsenwerving en subsidie	7,4	0,5
Inkomsten kerk	51,5	44,6
Inkomsten zalencentrum	40,0	42,4
Opbrengsten parkeerterrein	20,0	20,4
diverse baten (rest. Energiebel)	6,8	1,3
	-----	-----
Totaal opbrengsten	125,7	109,2
Lasten:		
Kosten beheer/afschrijvingen	10,6	11,0
Onderhoud kerk	55,6	63,6
Kosten diensten	4,7	4,8
Kosten zalencentrum	8,7	9,5
Onderhoud tuin / parkeerplaats	1,7	0,8
Kosten Titushof	<u>5,5</u>	<u>4,6</u>
Totaal kosten	86,7	94,3
Jaarresultaat	39,0	14,9

Toelichting staat van baten en lasten.

Gedurende het boekjaar 2017 was er sprake van een afname van de inkomsten. De terugloop van fondsenwerving en subsidie is terug te voeren op de uitloop van de 5-jaarstermijn van de zogenaamde "Brim-subsidie" voor het groot onderhoud van het kerkgebouw.

Het verheugt het bestuur om te kunnen berichten dat inmiddels een nieuwe subsidie is verkregen van het Nationaal Restauratiefonds voor de jaren 2018 t/m 2022 voor een bedrag van € 206.000,- op basis van de regeling waarbij 66% van de goedgekeurde kosten voor instandhouding van het gebouw worden vergoed. Dat betekent dat de stichting TBM zelf een bijdrage van € 68.000,- zal moeten leveren. Voor deze bijdrage is in de afgelopen jaren een voorziening gevormd die per het einde van het boekjaar een bedrag van € 67.000,- heeft bereikt.

De terugloop van de inkomsten van de kerk kunnen worden teruggevoerd op een terugloop van de diensten voor huwelijken en uitvaarten (ruim € 5.000,-). De opbrengsten uit kerkbijdrage en de collectes bleven gelukkig op een constant niveau. Niettemin zal er extra aandacht moeten worden besteed aan het aanbieden van het gebouw voor diensten als hierboven genoemd. De ligging en uitstraling lenen zich ervoor.

Het zalencentrum kende een goed bezettingsniveau. De opbrengsten uit het parkeerterrein bleven op het niveau van vorig jaar.

Met betrekking tot de kosten kan opgemerkt worden dat de onderhoudskosten van het kerkgebouw wat hoger zijn uitgevallen dan het voorgaand boekjaar, hetgeen ook samenhangt met de beëindiging van de lopende periode van de "Brim-subsidie".

Het boekjaar kon worden afgesloten met een batig saldo van ongeveer € 15.000,-, welk bedrag is toegevoegd aan de voorziening voor het onderhoud van het kerkgebouw.

De jaarbalans ziet er als volgt uit:

	2016	2017
ACTIVA		
Vaste activa (inventarissen)	14,3	14,0
Vorderingen	9,9	14,4
Liquiditeiten	99,7	64,8
	-----	-----
Totaal activa	123,9	93,2
 PASSIVA		
Eigen vermogen	0,0	0,0
Voorziening groot onderhoud	52,3	67,1
Langlopende lening	69,0	25,0
Kortlopende schulden	2,6	1,1
	-----	-----
Totaal passiva	123,9	93,2

Toelichting Balans

Vorderingen.

De post "vorderingen" omvat een voorschot dat geplaatst is bij de Nederlandse Provincie der Karmelieten, in verband met de omstandigheid dat een aantal contracten (bijvoorbeeld energie) via een centrale overeenkomst door de Provincie worden betaald. Deze regeling leidt tot lagere kosten voor ons door de centrale inkoop. Daarnaast is er nog een vordering wegens BTW restitutie alsmede de lopende kwartaalnota die wij factureren aan de huurder van het parkeerterrein. Er zijn geen achterstallige debiteuren.

Voorziening groot onderhoud.

Aangezien de stichting verantwoordelijk is voor het groot onderhoud van de gedachteniskerk is hiervoor een voorziening gevormd die gevoed wordt met het positieve resultaat van het boekjaar. Op basis van de ervaringen uit het verleden en met inachtneming van de subsidieregeling voor onderhoud van historische gebouwen (de zg BRIM regeling) wordt gestreefd naar een voorziening met een omvang die recht doet aan de verwachte

toekomstige kosten voor groot onderhoud zoals ingeschat door de Monumentenwacht. Het gebouw verkeert, dankzij de inspanningen van de afgelopen jaren, in goede staat. Het groot onderhoud is echter een permanente activiteit, die aandacht en middelen behoeft.

Langlopende lening.

In 2017 heeft de gebruikelijke aflossing op de langlopende lening plaatsgevonden. De lening zal in de loop van 2018 geheel worden afgelost. Deze aflossingen gaan ten koste van de liquiditeit van de stichting en het vereist een delicate afweging omdat ingeschat moet worden hoeveel middelen beschikbaar moeten blijven voor groot onderhoud dat niet kan worden uitgesteld. Hierbij is overleg gevoerd met de Provincie der Karmelieten (de eigenaar van het gebouw) om ondersteuning te vinden voor de continuïteit van onze activiteiten. De Provincie heeft hierop positief gereageerd.

B.L.M. Jansen
penningmeester